בס"ד

אורות השבת

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

גליון מס' 853

עורך: הרב עוזיאל אדרי
פרשת השבוע: בא
מנהל מערכת: הרב אברהם טריקי

דבר העורך

הדביקות במנהיג הדור

בהתראה על מכת ארבה נאמר 'ויאמרו עבדי פרעה הטרם תדע כי אבדה מצרים', ולאחר שיצאו משה ואהרן ממנו הורה פרעה להחזירם 'ויושב את משה ואת אהרן', מבאר ה'בן לאשרי' שהתוספת "את" בא לרבות שהוחזרו גם זקני ישראל, לפי שלפרעה הייתה כוונה זדונית לערער על מנהיגותם של משה ואהרן אצל הזקנים, שאמר באיום והפחדה "ראו כי רעה נגד פניכם" פירש רש"י רואה אני בחכמת האסטרולוגיה שיש כוכב ושמו "רעה" סימן של דם והריגה עולה עליכם במדבר, ובזכות שהזקנים ובני ישראל לא התפעלו כלל ואדרבא דבקו במנהיג הדור שנאמר 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו', הפך הקב"ה את דם ההריגה לדם ברית מילה שמלו בזמן יהושע בן נון שנאמר 'וינחם ה' על הרעה'.

בברכת שבת שלום ומבורך
הרב עוזיאל אדרי
רב המרכז הרפואי "סורוקה"
וק"ק 'שבטי ישראל' שכונה יא' באר שבע

דבר רב העיר שליט"א

כוחה של מצוה

מִשְׁכוּ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח.
(שמות יב, כא)

מפני שהיו שטופים בעבודת כוכבים אמר להם משכו וקחו לכם:

משכו ידיכם מעבודה זרה, וקחו לכם צאן של מצוה. (רש"י – שמות יב, ו ד"ה והיה לכם)

הנה כי כן, כל האותות והמופתים לא שינו כלום בלב העם, שכן גם אחרי המכה העשירית מכת בכורות, עדיין היו ידיהם מגואלות בעבודה זרה, עד שהוצרך משה לצוותם 'משכו ידיכם מעבודה זרה וקחו לכם צאן של מצוה'. וכן מצינו במעמד קריעת הים, שאמרו המלאכים להקב"ה: 'מה ראית להציל את אלו ולהטביע את אלו הרי הללו והללו עובדי עבודה זרה', ללמדך שגם דור אשר זה עתה יצא ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה וראה את כל מפעלות ה' בבחינת 'עין בעין תראי פני שכינה', נותר שקוע עמוק במ"ט שערי טומאת מצרים עד שלא נמצא הבדל בין שני העמים – 'הללו והללו עובדי עבודה זרה'. ואכן, יפה דקדקו רבותינו במדרש: 'לא נגאלו ישראל ממצרים אלא בזכות דם פסח ודם מילה', לאמר שלא נגאלו בשל התרוממות הרוח ושינוי הדרך שעל ידי הניסים והנפלאות, אלא רק בשל קיום מצות דם פסח ודם מילה שהיתה בידם (וכן משמע מרש"י שם).

והדברים מופלאים, שהרי מפורש בתורה, שכל תכלית האותות והמופתים היתה למען החדרת האמונה בהשגחת הבורא יתברך: 'למען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים' (שמות י, ב), 'והגדת לבנך ביום ההוא לאמר'... (שמות יג, ח), 'וידעתם כי אני ה'' (שמות ז, ב). וידועים דברי רבותינו המפרשים, מדוע היה צריך להכות את מצרים בעשר מכות שונות, וכי לא די היה להם במכה אחת ניצחת עד להכנעתם. זאת ועוד, גם כשכבר נשבר לב פרעה הכבד שוב ה' את לבו – 'בוא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו למען שיתי אותותי אלה בקרבו' (שמות י, א). הרי לפנינו, שתכלית ריבוי המכות לא היתה כדי להכניע את מצרים, אלא כדי להראות את כוחו וגבורתו של הקב"ה בכל מעשה הבריאה: דם וצפרדע – על המים, כינים – על הארץ, ערוב ודבר על החיה והבהמה, שחין ומכת בכורות – על האדם, ברד וחושך – על מערכות השמים. וכל זה נועד להשריש את האמונה והביטחון בקרב לבם של ישראל – 'וידעתם כי אני ה''. ואם כן הלב משתומם, היאך כל האותות והמופתים הללו לא פעלו כלום לרומם את העם משאול תחתית.

וכבר למדו מכאן חכמי המוסר (מפי השמועה) יסוד גדול, והוא שאמנם יש בכוח הנס להביא לפרץ רגשות עד כדי אמירת שירה הבוקעת מקירות לבו של בעל ההודי-ה – 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו... אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת' (שמות טו, יא). אולם אין זו אלא התעוררות לשעתה, ובהתפוגג הנס – מתפוגגת לה גם התעוררות והתרוממות הנפש. אמור מעתה, שאמנם הנס הינו אמצעי נפלא להתנוסס עליו והוא מפתח גדול לעבודת השי"ת, מכל מקום עדיין צריך בעל נפש לחדור דרכו פנימה אל הקודש. וזה שאמר הכתוב: 'וידעת היום והשבות אל לבבך', רוצה לומר, שאין די בידיעת ה' אלא צריך שיחדירנה אל לבו – 'והשבות אל לבבך'.

ובזה ביארו עומק דברי רש"י על הכתוב (שמות יח, א) 'וישמע יתרו כהן מדין', ופירש רש"י: 'מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק'. והתמיהה בולטת, וכי רק יתרו שמע אודות קריעת ים סוף, והלא כבר נאמר (שמות טו, יד) 'שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת', ואם כן מדוע 'שמיעה' זו פעלה רק בקירבו של יתרו. ברם על פי המבואר, אין מקום לתמיהה זו. שכן יתרו השכיל להתעורר בשמיעה זו ולהביאה לתוככי לבו – בבחינת 'והשבות אל לבבך', וזה שדקדק רש"י בלשונו ואמר: מה שמועה שמע 'ובא', רוצה לומר השמועה שחוללה בקרבו את השינוי התהומי. ובזה נתעלה יותר מכל העמים אשר שמעו שמועה זו ורעדה אחזתם, אך לא נודע כי באה אל קרבם.

הנה כי כן עין רואה ואוזן שומעת, שיש בכוח מצוה אחת לפעול בקרב לבו של האדם, יותר מכל האותות והמופתים שראו אבותינו במצרים. וזה שאמרו רבותינו בגמ' סוטה (כא, א): 'מצוה

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים מדויק לבאר-שבע	יום א' ד' שבט (2.02.20)	יום ב' ה' שבט (3.02.20)	יום ג' ט' שבט (4.02.20)	יום ד' י' שבט (5.02.20)	יום ה' יא' שבט (6.02.20)	יום ו' יב שבט (7.02.20)	שבת קודש יג שבט (8.02.20)
עלות השחר	5:25	5:24	5:23	5:22	5:21	5:21	5:20
זמן טלית ותפילין	5:31	5:30	5:29	5:28	5:27	5:27	5:26
זריחה - הנץ החמה	6:36	6:36	6:35	6:34	6:33	6:32	6:31
סו"ז ק"ש לדעת מג"א	8:39	8:39	8:39	8:38	8:38	8:38	8:37
סו"ז ק"ש להתניא והגר"א	9:12	9:12	9:11	9:11	9:11	9:10	9:10
סו"ז ברכות ק"ש	10:06	10:06	10:06	10:06	10:05	10:05	10:05
חצות יום ולילה	11:54	11:54	11:54	11:55	11:55	11:55	11:55
מנחה גדולה	12:25	12:25	12:25	12:25	12:25	12:25	12:25
פלג המנחה	16:24	16:25	16:26	16:27	16:28	16:28	16:29
שקיעה	17:19	17:20	17:20	17:21	17:22	17:23	17:24
צאת הכוכבים	17:32	17:33	17:34	17:35	17:35	17:36	17:37

ברכת הלבנה
החל ממוצאי שבת קודש פרשת "בא"
סוף זמנה מוצש"ק פרשת "בשלח" עד השעה 3:08 בלילה.

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	בא
הפטרה:	הדבר אשר
כניסת השבת:	16:57
יציאת השבת:	17:49
רבנו תם:	18:23

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה וקריאת התורה

העלון טעון גניזה.

אורות הפרשה

הסרת הכבדת הלב

'ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את ליבו ואת לב עבדיו למען שיתי אותתי אלה בקרבו' (י, א), צריך להבין הנה לכאורה הביא טעם להיפך שהרי אם ה' הכביד את ליבו של פרעה אם כן מה יועיל משה בשליחותו, ויש לומר דהנה "הכבדתי" הוא לשון "עבר" שכבר הכבדתי בעבר ומוסב על מכת ברד לעיל, 'וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר אליהם חטאתי הפעם ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים, העתירו אל ה' ורב מהיות קולות אלקים וברד ואשלחה אתכם ולא תסיפון לעמוד' (ט, כז-כח), היינו שכל מה שלא קיים הבטחתו שהבטיחך אז לשולחם היה בשביל שאז לאחר מכת ברד הכבדתי אני את ליבו, אבל עתה אני שולח אותך אליו כי כבר הסירותי את כובד ליבו וכובד לב עבדיו.

כניעת פרעה ע"י החלפת אותיות בשמו

'ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את ליבו ואת לב עבדיו למען שיתי אותתי אלה בקרבו' (י, א), נראה לומר הביאור בזה שהטעם שנאמר 'למען שיתי אותתי אלה בקרבו', דאיתא **במסכת אבות** (פ"ה, מ"א) בעשרה מאמרות נברא העולם ומה תלמוד לומר והלוא במאמר אחד יכול להיבראות אלא להיפרע מן הרשעים שהן מאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות וליתן שכר טוב לצדיקים שהן מקיימין את העולם שנברא בעשרה מאמרות, היינו שאם העולם היה נברא במאמר אחד הוא היה קדוש ורוחני מאד במדריגה גבוהה ועליונה, ולא היה מקום כלל לסטרא אחרא והחיצונים, וכתב **בזוהר** (תיקוני הזוהר תיקון לג) שכל מה שנבראו הסטרא אחרא והחיצונים כדי להעניש את הרשעים רצועא בישא לאלקאה חייביא, וההסבר בזה כי אין זה דרך של השופט בעצמו להכריע וגם להעניש על ידי עצמו אלא על ידי תליין שהוא אדם מגושם פחות הערך שאין לו כל כך ערך לחיי אדם וגם הוא אכזרי בטבעו ועל כן נקל בעיניו להרוג, מה שאין כן השופט בעצמו הוא איש מלומד ומשכיל, הגם שהוציא פסק דין למיתה, אך אין כוונתו לרעה אלא כדי שישמעו אחרים ויראו מלעשות כמעשה הנאשם. כעין זה כתב **בזוהר** (ח"ג קכד, א) כתיב 'ושחט את בן הבקר לפני ה'' (ויקרא א, ה), ושחט אחר ולא כהנא, שהכהן לא ישחט כיוון שהכהנים שייכים למידת החסד, ואין ראוי לכהן שנשמתו מצד מידת החסד לעשות פעולה של גבורה לשחוט אפילו בהמה (עי"ש במפרשים ההבדל בין קרבנות יחיד לקרבן ציבור). ועל כן בבריאת העולם הוצרכו ריבוי המאמרות כדי שיתרחקו ממקור החיים, ויהיה מציאות לבריאת החיצונים ומלאכי חבלה רחמנא ליצלן שהם פועלי הדין. וזהו שנאמר 'למען שיתי אותתי **אלה** בקרבו', **"אלה"** גימטריה **"לו"**, היינו שבתוך "בקרבו" בשמו של פרעה, אם נוסיף לתיבת **"פרעה"** אותיות **"לו"** אז ייעשה מתיבת פרעה תיבת **"ולהפרע"**, היינו שההכבדה הייתה כדי שיהיה מציאות לאותן הכוחות החיצונים ומלאכי חבלה הממונים להכותו בעשר המכות להיפרע ממנו. ועוד יש לומר **"פרעה אלה"** גימטריה **"שצ"א"**, ידוע שהשם הקדוש **"אלוקים"** במילואו גימטריה **"ש"**, **"ו"צ"א"** גימטריה השילוב הידוע של שתי שמות הקודש, והיינו שאין יחוד בשם ה' עד שיעשה דין ברשעים.

גאולת הצדיקים הבעלי תשובה והבינונים

'ויושב את משה ואהרן אל פרעה ויאמר אליהם לכו עבדו את ה' אלוקיכם מי ומי ההולכים, ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו ובבנותינו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג ה' לנו' (י, ח-ט), צריך להבין מדוע כפל תיבת "נלך" 'בנערינו ובזקנינו **נלך** בבנינו ובבנותינו בצאננו ובבקרנו **נלך**'. ויש לומר על פי דאיתא **במסכת סוכה** (נג, א) מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו חסידים ואנשי מעשה היו מרקדין בפניהם באבוקות של אור שבידיהן ואומרים לפניהם דברי שירות ותושבחות והלוים בכנורות ובנבלים ובמצלתים ובחצוצרות ובכלי שיר בלא מספר. תנו רבנן יש מהן אומרים אשרי ילדותנו שלא ביישה את זקנותנו אלו חסידים ואנשי מעשה ויש מהן אומרים אשרי זקנותנו שכפרה את ילדותנו אלו בעלי תשובה. נמצא שהצדיקים גמורים יכולין לצאת מגלות מצרים וראויים הם **לילך** לגאולה, וכן גם הבעלי תשובה זכו להעפיל ולעלות לדרגה של תשובה עילאה וראויים אף הם **לילך** לגאולה. אך מה תאמר על הבינונים, שהנה מצד אחד אינם כצדיקים שלא חטאו מימיהם ומצד שני גם אינם כבעלי תשובה שזכו לשוב אל ה' בכל ליבם ונפשם, על זה מסיים הפסוק ואומר "כי חג ה' לנו", היינו שהקב"ה עשה לנו יום חג וביקש מאתנו שנקריב לפניו בחג קרבן פסח, ומנהג העולם אצל המלכים (ראה **אבן עזרא** בראשית מ, יב) כאשר מלך עושה יום של חג ושמחה הוא נותן חנינה לעמו בני מדינת מלכותו ומוחל להם על כל עוונותיהן, וכן כאן אבינו מלכינו השם יתברך ציווה לנו לעשות לפניו יום שמחה וחג הפסח, וממילא גם הבינונים יזכו על ידי זה לחנינה ומחילה שיתכפרו עוונותיהן וגם הם זוכים לגאולה.

אורות הכשרות

מגנא ומצלא', ופירש רש"י שם: 'מגינתו מפני היסורין ומצילתו מיצר הרע'. וכן אמרו בקידושין (ל, ב): 'אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש'. וזה שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים יט, ט): 'פקודי ה' ישרים משמחי לב מצות ה' ברה מאירת עינים'.

בברכת שלום ומבורך

הרב **יהודה דרעי**

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

דרושים משגיחי כשרות

למשרה מלאה

עפ"י הקריטריונים הבאים:

1. תעודת משגיח כשרות מהרבנות הראשית לישראל.
2. עדיפות לבעלי ניסיון.

מועמדים אשר חושבים כי הינם עומדים בקריטריונים הנ"ל יפנו למחלקת הכשרות למזכירה יעל
בטלפון: 08-6204000 /שלוחה 5
בימים: א'-ה' בין השעות: 9:00-13:00
או לרב יעקב אטלן 0549210545

בברכה רבה, מחלקת הכשרות

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

הודעה חשובה לבעלי שמחה

אין להכניס כלל כל מיני קינוחים למינהם
בר מתוקים / בר פירות / עוגות / עוגיות
פיצוחים / שתיה חריפה וכד'
ללא אישור כשרות חד פעמי
מטעם הרבנות באר שבע
לפרטים נוספים ניתן לפנות למפקח אולמות ובירים
הרב דורון חג'ג' 054-8196498

בבריכת יאכלו ענויים וישבעו

מזלקת הכשרות

"בד"ץ מהדרין"
שע"י
הרבנות הראשית באר-שבע
מחלקת "כשרות מהדרין"
בראשות כב' המרא דאתרא הרה"ג יהודה דרעי שליט"א

הודעה משמחת

הננו להביא לידיעת בעלי השמחות והאירועים כי ניתן לקבל בכל האולמות והקייטרינג אירוע "כשר למהדרין" מטעם בד"ץ הרבנות באר-שבע

וזאת בהודעה לפחות של 3 ימים לפני האירוע למפקח הרב דורון חג'ג' 054-8196498

שימו לב! רק אירוע הנושא תעודה מיוחדת מטעם בד"ץ ב"ש ומוצבת בשערי האולם הינו תחת פיקוחינו ואחריותינו.

בבריכת יאכלו ענויים וישבעו

מחלקת כשרות מהדרין
שע"י הרבנות באר-שבע

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של
מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות ברכת שהחיינו - המשך

ש - היו לפניו כמה מיני פירות העץ, על איזה מהם יברך?

ת - אם היה ביניהם פרי משבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל, יש להקדימו על פני כל הפירות ומברך עליו ופוטר שאר פירות שהיו מונחים לפניו או שהיה בדעתו לאכלם. ואם היו כמה מיני פירות משבעת המינים, יקדים תחילת את החשוב שבהם, וזה סדר חשיבותם: חיטה, שעורה, זיתים, תמרים, ענבים, תאנים, רימונים. ואם לא היו לפניו פירות משבעת המינים, יקדים לברך על הפרי החביב עליו ופוטר בו שאר פירות.

ש - היה שולחן ערוך לפניו ובו יין ומיני מזונות, וכן פירות העץ והאדמה ומאכלים שברכתם שהכל נהיה בדברו, מהו סדר קדימתם?

ת - תחילה מברך על המזונות, ואחר כל יברך על היין ופוטר בו את כל המשקאות, ואחריו יברך על העץ לפי הסדר שנתבאר לעיל, ואחר כל יברך על פרי האדמה ויסיים באוכלים שחייבים עליהם ברכת שהכל נהיה בדברו.

ש - האם טוב לברך על הפרי בשלמותו או שעדיף לקלפו קודם הברכה?

ת - אם היה הפרי צריך קילוף כגון פירות הדר יש לקלפו קודם הברכה כדי שלא יפסיק בין ברכה לטעימה, והוא הדין אגוזים ושאר מינים הצריכים שבירה, יש לשברם קודם הברכה. וכן פירות שמצוי בהם תולעים כגון תאנים וכדומה, יש לפותחם קודם הברכה, שמא ימצא בהם תולעים ונמצא ברכתו לבטלה ח"ו. אך פרי יפה הנאכל עם קליפתו ואין חשש שמא התליע, עדיף לברך עליו כשהוא שלם.

ש - קליפות פירות הדר מסוכרים או מצופים בשוקולד, מה ברכתם?

ת - קליפות פירות הדר כגון תפוזים וכדומה שעשו מהם מיני מרקחת, יש האומרים שמברך עליהם בורא פרי העץ, ויש אומרים בורא פרי האדמה, ויש אומרים שהכל נהיה בדברו שהוא ברכה הפוטרת את הכל, ובפרט בימינו שאין דרך לנטוע אילנות בשביל הקליפות אלא בעיקר בשביל הפרי. אבל קליפת האתרוג שעשאוה כמרקחה, מברך עליה בורא פרי העץ, מפני שקליפתו עבה והיא עיקר הפרי.

ש - פירות מרוסקים, מה ברכתם?

ת - פירות העץ או האדמה המרוסקים קצת באופן שעדיין ניכר צורתם, כגון תמרים או אבוקדו ובננה וכדומה אשר רוסקו במזלג, פשוט שמברך עליהם את ברכתם המקורית. אך אם נימוחו לגמרי כגון תפוחים ואגסים שנתבשלו ואח"כ נטחנו בבלנדר, יש אומרים שברכתם שהכל נהיה בדברו, ויש אומרים בורא פרי העץ וכן הוא עיקר מנהג הספרדים. ומכל מקום בעל נפש וירא שמים ייקח פרי שלם ויברך עליו ויכוון לפטור את הרסק. אולם אם נתבשלו במים ושאר מיני תבלינים ונמחו לגמרי כגון ריבות למיניהם או מרק ירקות טחון שאין הירקות ניכרים בו, מברך שהכל נהיה בדברו.

ש - פירות שנכבשו ברדיד הנקרא לדר, או פופקורן או חטיפי צ'יפס וכדומה, מהי ברכתם?

ת - פירות וירקות שנתעוותה צורתן ע"י מכבש או רדידים או חום וקלייה וכדומה, אף על פי שאבד תוארם ונשתנתה צורתם, אין ברכתם משתנה. לפיכך מברך על הלדר העשוי מפירות העץ - בורא פרי העץ ועל הפופקורן - בורא פרי האדמה, וכן על הצ'יפס שנקלה אפילו דק מאוד באופן שאין ניכר צורתו - מברך בורא פרי האדמה.

ש - הכוסס או המטגן חיטים באופן שברכתם "בורא פרי האדמה", האם הם קודמים לברכת העץ?

ת - אמנם לפי המבואר לעיל חיטה קודמת לברכת פירות העץ ואפילו אם הם משבעת המינים. מכל מקום, זה דווקא כשברכתם "מזונות" כגון שעשו מהם תבשיל או עוגה וכדומה. אבל הכוסס חיטים או המטגנם (כדרך שנוהגים במקצת עדות), כיון שברכתם "בורא פרי האדמה" אינם קודמים לברכת העץ.

דבר רבני השכונות

הרה"ג אברהם טריקי שליט"א
רב שכונה ד' ורב חברה "קדישא" באר-שבע

עבודת ה' בנערינו ובזקנינו

"ויאמר אליהם ... מי ומי ההולכים" (י'.ח) לאחר שמשה עונה לפרעה בנערינו ובזקנינו נלך, על שאלתו מי ומי ההולכים? אומר לו פרעה: "לא כן, לכו נא הגברים ועבדו את ה' כי אותה אתם מבקשים". **והשאלה** נשאלת על סמך מה אמר פרעה כי אותה אתם מבקשים? הרי לא מצינו בשום מקום שבקשו רק הגברים ללכת ולעבוד את ה' ? **אלא מיישב קושיא זו בעל "קומץ מנחה" עפ"י דברי המדרש:** אמר להם פרעה :עתידים אתם לומר "מי ומי, מי יעלה בהר ה' - ומי יקום במקום קודשו " (וצריך לדעת שחכמי המדרש נהגו להביע רעיון בצורת פסוק מהתנ"ך וכאשר שמים דמות כלשהי כמו במקרה שלנו "פרעה" אין בכוונתם באמת לומר שדברים אלו נאמרו ע"י פרעה אלא רצו לומר שפרעה שאמר מי ומי ההולכים רצה להביע רעיון עמוק הטמון בפסוק: "מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קודשו דהיינו: מי זוכה לעלות בהר ה'? רק נקי כפיים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשו ולא נשבע למירמה" ולפי השקפת עולמו של פרעה: שאין דרכם של פשוטי העם ללכת לזבוח זבחים ולהקריב קורבנות, עבודה זו היא שייכת רק למובחרים שבעם בלבד, **ולכן,** הואיל ואתם מבקשים לעבוד את ה', אז לכו נא הגברים, לנשים ולילדים אין צורך ללכת, כיוון שעבודה כזו משמשים רק נבחרי העם מבין הגברים. **לפי זה** באמת מובן, שמשה רבינו עליו השלום באמת לא ביקש שרק הגברים ילכו, וזה שפרעה אמר כי אותה אתם מבקשים, כי זה היה על פי תפיסת עולמו שכאשר מבקשים ללכת לעבוד את ה' אז הבקשה מתייחסת אך ורק לגברים. **בויכוח בין משה לפרעה אנו רואים את ההבדל בין עמ"י לבין העמים שהתורה דורשת עבודת ה' בכל מקום ובכל זמן ובכל גיל.** ורבבות ילדים ונערי ובחורי ישראל הלומדים כיום בתלמודי תורה ובישיבות הק' והבנות במוסדות חינוך תורני, הינם התשובה הנצחית המהדהדת מזה אלפי שנים כנגד: "לא כן לכו נא הגברים ועבדו את ה'!" **והתשובה הנשמעת והבוקעת מנגד היא: מתוך גרונם של צעירי הצאן מתוך היכלי ה' ויוצאת המנגינה הנפלאה המכריזה בקול גדול: "בנערינו ובזקנינו נלך"!!!** והיא העובדה "כי חג ה' לנו",כאשר חגי ישראל נחגגים, כל המשפחה מתאספת סביב שולחן אחד הקטנים ביחד עם הגדולים, ולא כמו אצל הגוים שעבודת האלילים שלהם מסורה בידי כהני הדת שלהם וחגיהם אינם נושאים אופי משפחתי כלל וכלל, **וזכינו אנו עם ישראל הקדושים והטהורים לעבוד את השי"ת ונמשיך לעובדו מתוך קדושה וטהרה.**

הגמרא במסכת בבא בתרא (כא' ע"א) מספרת על יסוד "תלמודי תורה" הראשונים: מי שיש לו אב מלמדו, מי שאין לו אב לא היה לומד תורה. התקינו שיהיו מושיבין מלמדי תינוקות בירושלים, מאי דרוש "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים". מאוחר יותר שבא רבי יהושע בן גמלא תיקן שיהיו מושיבים מלמדי תינוקות בכל מדינה ובכל עיר. **התוספות** מבארים שם שהמעלה של לימוד תורה בירושלים דווקא היות והיו רואים קדושה גדולה ואת הכהנים העוסקים בעבודת הקרבנות היו מכוונים יותר ליראת שמים ולימוד תורה **כמו שמובא בסיפרי** על הפסוק "למען תלמד ליראה" גדול מעשר שני שמביא לידי תלמוד,לפי שהיה עומד בירושלים, עד שיאכל מעשר שני שלו,והיה רואה שכולם עוסקים במלאכת שמים ובעבודה - היה גם הוא מכוון ליראת שמים ועוסק בעבודה. הנה אנו רואים כאן את דיברי משה רבנו ע"ה "בנערינו ובזקננו נלך" דווקא המקום שבו נעשית עבודת הקרבנות הוא המקום הכי מתאים לתת לנער השפעה של קדושה ולחרות עליו רשמים עזים של יראת שמים, ולכן בהתחלה היו מעלים את התינוקות לעיר הקדש כדי ללמוד תורה מתוך אוירה של קדושה ויראה. **ואז בוודאי אפשר לזכות לנאמר בפסוק:" חנוך לנער על פי דרכו - גם כי יזקין לא יסור ממנה.**

זכינו שכך חונכנו והודרכנו מיום לידתנו לעבוד עבודת ה' ובכך זכה להעמיד תלמידים הרבה מו"א ועט"ר הגה"צ רבי יוסף שלמה טריקי זצוק"ל שהשבוע יחול יום פטירתו נלב"ע ט' שבט

ת.נ.צ.ב.ה

בברכת שבת שלום ומבורך

הרב אברהם טריקי

הפגישה ברכבת

מדי פעם בפעם היה אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום־דובער) מליובאוויטש יוצא מן העיירה ליובאוויטש ונוסע למקומות שונים, כדי לפעול למען הכלל. בין השאר ידועה אספת הרבנים שהתקיימה בעיר וילנה, ושבראשה ישבו הרבי, הגאון רבי חיים סולובייצ'יק והגאון רבי חיים־עזר גרודזינסקי.

באספה זו נשא הרבי דברים חוצבי להבות כנגד השלטון הרוסי. הדברים בקעו מנהמת ליבו של הרבי, עד שבסיומם צנח מתעלף על כיסאו. דבריו החריפים העמידוהו בסכנה מפני השלטון, שנציגיו נכחו באספה ועקבו אחר כל מילה שנאמרה שם. עם זה, הרושם העצום שחוללו הדברים בלב משתתפי האספה, תרם רבות לחישול רוח הרבנים ולהרמת קרנם בעיני עצמם ואצל המנהיגים.

את העיר פטרבורג, שהייתה באותם הימים בירתה של רוסיה, הרבה הרבי לפקוד, שכן בה שכנו משרדי הממשלה, ורוב ענייני המדינה נחתכו בין כותליהם. הוא פעל שם לביצור מעמדם של הרבנים, נאבק נגד רדיפת היהודים, ופעל למניעת כפיית תוכני לימוד כפרניים על ילדי ישראל, ועוד. על־אף המצב המתגנגן, לכאורה, שבו היו נתונים הרבי והאוכלוסייה שבשמה ולמענה פעל, מעולם לא התנהג כנרדף ולא הסכים לכוף את ראשו לפני איש. להפך, בכל הליכותיו הקרין תמיד עוז־רוח וגאון יהודי.

את מסעותיו לעיר־הבירה נהג לערוך במחלקה הראשונה ברכבת. במחלקה זו — שבה היה לכל נוסע תא משלו — נסעו אנשי השלטון, בני אצולה ואנשי־עסקים עתידי ממון.

באחת מנסיעותיו ברכבת, בדרכו לשוב לליובאוויטש, הבחין הרבי כי שכנו בתא הסמוך הוא יהודי. חזותו העידה עליו כי איש־עסקים נכבד ועשיר הוא, אך בעיניו החדות הבחין הרבי כי הוא גם יהודי ירא־שמים. הרושם הזה קיבל חיזוק עם שחר, כאשר הלה התייצב לתפילת שחרית, עטוף בטלית ומעוטר בתפילין. "לאחר שיסיים את תפילתו, הזמן אותו לתאי", ביקש הרבי מהגבאי שנלווה אליו, החסיד ר' אלחנן מרוזוב, "מבקש אני להחליף עמו כמה מילים".

כשנכנס איש־העסקים לתאו של הרבי הזמינו הרבי להתיישב ולסעוד עמו ארוחת בוקר. במענה לשאלת הרבי, הציג הלה את עצמו, ואז הבין הרבי כי האיש הוא סוחר־יערות ידוע, ששמו היה מוכר לו מכבר, אף כי מעולם לא פגשו פנים־אל־פנים.

הרבי לא הניח לאיש לשאלו לשמו ומיד פתח עמו בדברים מתחום עיסוקו — סחר עצים ויערות. הרבי הראה בקיאות רבה בתחום, עד שהסוחר היה משוכנע כי לפניו סוחר־יערות גם־כן.

בתוך כך נודע לסוחר כי פני הרבי מועדות לליובאוויטש. "אה... אתה מליובאוויטש?", שאל.

"אכן", השיב לו הרבי.

"אם אנחנו מזכירים את שמה של עיירה זו", אמר הסוחר כעבור רגע, "אנצל את ההזדמנות ואשאלך דבר־מה שמסקרן אותי זה זמן רב. מדי פעם בפעם אני פוגש חסידים של הרבי מליובאוויטש. עם מקצתם אני אף עושה עסקים. בכל פעם ששמו של רבם מועלה הם מדברים עליו בחרדת־קודש ומספרים עליו ניסים ונפלאות. אומרים הם כי הוא קדוש, תלמיד־חכם עצום וצופה למרחוק. בעיניהם נחשב הוא גדול הדור. האומנם כאלה הם הדברים? או שמא, כפי שאני סבור, יש הגזמה בדברי החסידים?".

למשמע השאלה, נתחייך הרבי. "אף אני נוטה להסכים לדעתך", אמר ומיד הוסיף, "יש בו משהו, אך לדרגת אבותיו אין הוא מגיע".

השיחה בין הרבי לבין הסוחר נמשכה עוד, עד שהרכבת נעצרה בעיר הסמוכה לליובאוויטש. חסידים רבים התאספו בתחנה, ונראה היה כי הם ממתינים לקבל את פניה של אישיות חשובה. למראה ההמולה הרבה פנה הסוחר אל כמה מהחסידים ושאלם את פני מי באו לקבל. "מה זאת אומרת?!", השיבו לו החסידים בתמיהה רבתי, "את פניו של רבנו, הרבי מליובאוויטש!".

או־אז הבין סוחר־היערות העשיר כי האיש שעל שולחנו סעד ארוחת־בוקר לא היה עמית לעסקים, אלא הרבי מליובאוויטש בכבודו ובעצמו. אסף הסוחר את חפציו וירד מהרכבת. משם עשה גם הוא את דרכו לליובאוויטש. כשהגיע לעיירה התייצב בתור של המבקשים להתקבל אצל הרבי ב'יחידות'. בבוא תורו, נכנס פנימה בראש מורכן ובעיניים מושפלות. "מבקש אני את סליחת הרבי על שלא נהגתי בו בכבוד הראוי. זה מפני ש...".

"זה בסדר גמור", הרגיעו הרבי, "כפי שכבר אמרתי לך, אין צורך להגזים"...

סוחר היערות, שבמהלך הנסיעה המשותפת ברכבת, התרשם עמוקות מחכמתו של הרבי, וכעת גם מענוותנותו, ביקש להתייעץ עמו בענייני עסקיו. "הפעם אני שואל את שאלותיי כפי ששואלים רבי של חסידים", אמר בחיוך מבויש. הרבי השיא לו עצות ואף בירכו בברכת הצלחה.

עצותיו של הרבי הוכיחו את עצמן, וברכתו התקיימה. סוחר־היערות, שהיכרותו עם הרבי נולדה בפגישה אקראית ברכבת, החל מאז לפקוד את ליובאוויטש לעיתים תכופות, ונעשה אחד מחסידיו הנאמנים של הרבי הרש"ב.

לעילוי נשמת
הרב **יוסף שלמה טריקי** זצ"ל
בר עליה ז"ל
והרבנית **רחל טריקי** ע"ה
בת סימי ז"ל
ת. נ. צ. ב. ה.

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

"אילן אילן במה אברכך? פירותיך מתוקים... יה"ר שכל נטיעות שנוטעים ממך יהיו כמותך"

אכילת הפירות בט"ו בשבט היא מעין שבח והודאה לבורא יתברך אשר ברא בעולמו אילנות טובות ליהנות בהם בני אדם, ויום זה מסמן את הפריחה והשגשוג והוא יום חשבון הנפש של האדם על פריחתו הרוחנית שעליו **לדאוג תמיד להיות במצב של עליה רוחנית.**

לרווחת הציבור מצ"ב טבלה על הפירות המצויים בשוק, ואופן בדיקתם. והנוהגים להעלותם על השולחן בסדר ט"ו בשבט.

שם המוצר	אופן השימוש	שם המוצר	אופן השימוש
אבוקדו	בחוקת נקי	דובדבנים מסוכרים	יש לבדוק מיומנות
אבטיח	בחוקת נקי	זיתים	בדיקה ויזואלית, וכשיש חשד יש לפשוח
אגוז ברזיל	בחוקת נקי	חבושים	לפשוט לפלחים ולבדוק
אגוז לוז עם קליפה	חייב בדיקה ויזואלית	תמוציות טריות/מסוכרות	בחוקת נקי
אגוז מלך עם קליפה	חייב בדיקה ויזואלית	תמוציות מיובשות	חייב בדיקה, כמו "ציפוקים"
אגוז מקדמיה	בחוקת נקי	תרובים	הובים לסוגים ומדקים ויזואלית
אגוז פקאן מסוכר	בחוקת נקי	לדר באריזות סגורות	בחוקת נקי
אגוז פקאן מקולף	חייב בדיקה ויזואלית	לדר באריזות פתוחות	יש לבדוק ויזואלית
אגוז פקאן עם קליפה	בחוקת נקי	מלון	בחוקת נקי
אגוז צנובר	בחוקת נקי	מנגו מיובש	לבדוק ויזואלית
אגוז קוקוס	בחוקת נקי	משמש מיובש	הובים לסוגים ומדקים כמלל מקור אור
אגוז קשיו	חייב בדיקה ויזואלית	ענבים	להשוות בסיס עם חומר ולשטוף החת ברז
אגוזים ושקדים קצוצים	חייב בדיקה ויזואלית	ערמונים	לפשוח ולבדוק
אגס	בחוקת נקי	פומלה/פומלית	ראה לעיל "אשכולית"
אוכמניות	באם הפרי רך חייב בדיקה	פטל / אסנה	חייב בדיקה יסודית הבדיקה קשה
אננס בשימורים	בחוקת נקי	פיסטוקים	חייב בדיקה ויזואלית לאחד פתיחה
אננס טרי	להוריד הנשמקים בקילוף	פפאיה/טרי/שימורים/מיובש	בחוקת נקי, אה הסיבובי לבדוק ויזואלית
אננס מיובש	חייב בדיקה – להסדות 50% בסים חסים ל-30 דקות, אם צפים הוקים יש לזרוק הכל, באם הכל נקי אפשר להשתמש	צימוקים	
אפרסמון	להסיר העלה ולשטוף	קבוקים	לפשוח ולבדוק סדנטית
אשכולית	שחיות סכבסות ע"ג הקליפה. באם הפרי רך סידי יש לבדוק פנימית	קיווי טרי או מיובש	בחוקת נקי, אה הסיבובי לבדוק ויזואלית
אתרוג מסוכר	ראה לעיל "אשכולית"	קלמנטינה	
בטטים מצופים שוקולד	לפשוח ולבדוק סדנטית	רימון	חייב בדיקה ויזואלית לאחד הפתיחה
בטטים מקולפים	חייב בדיקה ויזואלית	שזיף מיובש	לאחד פתיחה חייב בדיקה סמלל מקור אור
בטטים עם קליפה	ב"כ בחוקת נקי	שימורי פירות	ב"כ בחוקת נקי
בננה טריה	בחוקת נקי	שקדים מקולפים	חייב בדיקה ויזואלית
בננה צ'יפס	בחוקת נקי	שקדים עם קליפה קשה	חייב בדיקה ויזואלית לאחד פתיחה
גוני ברי	חייב בדיקה, כמו "ציפוקים"	תאנים	מדי מיחזל מטופל הטוב – בזוקה נקי, לחצות ולבדוק ויזואלית. טרי לא מטופל ויבש – צריך בדיקה יסודית וקשה מאד
גויאבה	לפשוח לפלחים ולבדוק	תות עץ	חייב בדיקה יסודית
גרעיני אבטיח	לפשוח ולבדוק סדנטית	תות שדה	לבדוד העלים, להדיר הפרח קם סעט סרפיר, לחצות כ 2 דקות בסים וחשטר ולעדב בית. להוציא מהחשטר, ולשטוף כל תות החת ברז סים עם מברשת
גרעיני דלעת	בחוקת נקי	תמר לח	בחוקת נקי
גרעיני חמניות	לפשוח ולבדוק כל אחד	תמר מיובש	לחצות, להסיר העלעון ולבדוק יסודי
דובדבנים בטירוף / חמוץ	חייב בדיקה ויזואלית	תפוז	ראה לעיל "אשכולית"
דובדבנים בטירוף / מתוק	חייב בדיקה ויזואלית	תפוז סיני מסוכר	בחוקת נקי
דובדבנים מיובשים	קשה מאד לבדיקה	תפוח עץ - טרי / מיובש	בחוקת נקי

המידע באדיבות ראש המכון למצוות התלויות בארץ
הגאון רבי **שניאור זלמן רווח** שליט"א

המעוניין לקבל בפקס או בדוא"ל הנחיות בדיקת הפירות ישלח בהודעה בלבד למס': 0544586152 את כתובת הדוא"ל או מס' פקס ובעז"ה ישלח לכל מבקש.

בברכה רבה
מחלקת הכשרות שע"י הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

ע"ל, בלב ונפש תיעתיק תיעתיק תוכן *
077-9155552 ת"ש